

Terrorgruppe optrævlet

MAROKKO. Sikkerhedstjenesten i Marokko har optrævlet et terrornetværk med forbindelser til al-Qaeda. Netværket havde 24 medlemmer og var ved at forberede et terroranslag i landet, oplyser indenrigsministeriet i Rabat. Ritzau/AFP

Kompromisforlag i Irak

IRAK. USA blander sig nu i regeringsdannelsen i Irak for at løse op for en konflikt mellem valgets vinder, Ayad Al-lawi, og premierminister Nuri al-Maliki. USA foreslår, at de to partiledere hver får premierministerposten i to år som en del af en regeringskoalition. Ritzau

Pris til journalister, der væltede Moldovas præsident

GENÈVE. Et hold journalister fra Moldova, Rumænien og Ukraine har vundet den internationale Shining Light Award for artikler, der 2009 var med til at vælte Moldovas præsident, Vladimir Voronin. Artiklerne, der blev offentliggjort kort før valget 29. juli, afslørede, hvordan præsident Voronin og hans familie havde misbrugt hans magt til at berige sig.

Prisen blev overrakt på den sjette globale konfe-

rence for undersøgende journalistik. Juryen motiverede prisen med, at journalisterne havde løbet en betydelig personlig risiko under deres research og havde brugt alle teknikker i undersøgende journalistik.

Journalistholdet blev støttet økonomisk af det danske Scoop, der er oprettet af Foreningen for Undersøgende Journalistik og International Media Support.

udland@pol.dk

Tusinder uden bolig efter brand

FILIPPINERNE. Mange tusinder mennesker er hjemløse efter en voldsom brand i et slumkvarter i Filipinernes hovedstad, Manila.

Branden opstod i en højspændingsledning i bydelen Quezon City og spredte sig hurtigt til mange små skure og træhytter. Cirka 2.600 boliger blev flammernes bytte. 15.000 mennesker er uden bolig.

Ritzau/AFP

Centrum-højre vinder ungarsk valg

UNGARN. Centrum-højre-partiet Fidesz sikrede sig to tredjedele af stemmerne ved anden runde af det ungarske parlamentsvalg søndag.

Ifølge en foreløbig stemmeoptælling vandt Fidesz, der ledes af Viktor Orban, 263 af 386 pladser i parlamentet. Socialisterne, der indtil valget sad på regeringsmagten, fik 59 pladser, mens det højreradikale parti Jobbik fik 47. Jobbik har vakt international kritik på grund af partiets slet skjulte antisemitisme.

Anden valgrunde skulle afgøre, hvor stort et flertal Fi-

desz ville få. Den blev holdt i 57 valgkredse, hvor der ikke var nogen klar vinder i første runde.

Med det store flertal kan Orban regere uden Jobbik og satse på at svække partiets indflydelse. »Jobbik vil formentlig reagere med mere højrostede og spektakulære udtalelser, men politisk er de i mindretal«, siger Attila Gyulai fra Political Capital Institute i Budapest.

Den 47-årige Orban, der var oppositionsleder, da Berlinmuren faldt i 1989, har svoret, at han vil forhindre

den yderste højrefløj i at stjæle dagsordenen.

Ungarn er hårdt ramt af finanskrisen. I 2008 var landet nødt til at ansøge Den Internationale Valutafond, IMF, om et lån på 185 milliarder kroner. Landet havde i fjor en negativ vækst på 6,3 procent.

Med et stærkt mandat i ryggen har den 47-årige Orban gode chancer for at indfri sit valgløfte om at slanke bureaukratiet, give statsborgerskab til ungare i nabolandene og halvere antallet af parlamentsmedlemmer.

New York Times

RUSSISK STATS BESØG

Medvedevs besøg et forårstegn fra Moskva

Det russiske statsbesøg i Danmark viser, at pragmatik har sejret i det i mange år belastede dansk-russiske forhold, fremhæver russisk avis.

Ruslands præsident, Dmitrij Medvedev, tog sig i går god tid til at hilse på norske børn, da han ankom til Oslo. Medvedev var lutter smil, da han gav hånd til børn med russiske og norske flag under velkomsteremonien på Slottsplassen i den norske hovedstad.

Seks aftaler lå klar til underskrivelse, men blandt dem var der ikke en løsning af det største problem i det norsk-russiske forhold, en delelinjeaftale for Barentshavet. Den var fraværende, selv om Medvedev, før han kom, sagde: »Det er til at løse«. Delingen af hav og havbund har plaget det norsk-russiske forhold i over 40 år. Rusland foretrækker at lade problemet uløst i afventen på en såkaldt helhedsløsning.

Den dag kontinentalsoklen ud for Svalbard, fiskezonen omkring øgruppen og delelinjen i Barentshavet ses under et, mener Rusland at stå i bedre i forhandlingerne. »Men for Norge er det en sag at enes med Rusland om en delelinje. Noget andet er at få international accept af det norske syn på fiskeriforvaltning og resourceudnyttelse af havområderne«, skriver avisen Aftenposten, der fremhæver, at Norge for det russiske udenrigsministerium alligevel er »the good guys«.

Norgesbesøget giver også Medvedev mulighed for at møde en af Kremls hårdeste kritikere, skaklegenden Garri Kasparov, der ligesom Medvedev bor på Grand Hotel på hovedgaden Karl Johan i Oslo. Kasparov deltager sammen med blandt andre den tjetjenske menneskeretsaktivist Lidia Jusupova i Oslo Freedom Forum samtidig med Medvedevs besøg.

Menneskerettigheder

Udenrigsminister Lene Espersen (K) skal drøfte tre områder med sin russiske kollega, Sergej Lavrov: det arktiske område, energi og menneskerettigheder.

Til spørgsmålet, hvad Lavrov vil rejse af problemer om Danmark og menneskerettigheder, siger Ruslands ambassaderåd, Aleksej Rogov: »Vi har ingen dagsorden. Det er første gang, vore udenrigsministre mødes. De skal lære hinanden at kende og har kun 40 minutter til det. Det vil være fri samtale om internationale spørgsmål.«

Betyder præsident Medvedevs besøg, at

STORE SMIL. Ruslands præsident, Dmitrij Medvedev, (tv.) og hans kone, Svetlana, møder skolebørn under den officielle velkomsteremoni ved kongeslottet i Oslo i går. Til højre den norske kong Harald. Foto: Heiko Junge/Reuters

Rusland har tilgivet Danmark for de forhold omkring Tjetjenien, som i 2002 fik daværende præsident Putin til at droppe et besøg i Danmark?

»Verden er nu en ganske anden med nye perspektiver for samarbejde. Vi ser fremad«, siger Aleksej Rogov.

På et område ventes gæsterne at tage udgangspunkt i gamle holdninger. Det drejer sig om de formodede energiresourcer under de arktiske områder, som USA, Canada, Rusland og også Danmark gør krav på i takt med isens smeltning.

Medvedev sagde under en konference i marts, at andre involverede lande forsø-

ger at begrænse Ruslands adgang til områdets naturressourcer: »Det er juridisk helt utilladeligt og unfair i betragtning af vores nations geografi og historie.«

Rusland gør krav på en stor del af den arktiske havbund ud fra den opfattelse, at den er en forlængelse af landets kontinentalsokkel.

Den russiske avis Kommersant fremhæver, at det dansk-russiske forhold »er bedre end i mange år«, for pragmatik har afløst tidligere »skærmydsler om menneskerettigheder«. Nu gælder det primært det økonomiske samarbejde, som der ventes fremskridt i på en stor dansk-russisk erhvervskonference i morgen.

Ifølge det russiske nyhedsbureau RIA-Novosti er Medvedev specielt interesseret i at diskutere »danske investeringer i russisk energi og landbrugssektor samt en ny struktur for europæisk sikkerhed«.

Kommersant fremhæver som en af grundene til øget russisk interesse i Dan-

mark, at vor tidligere statsminister Anders Fogh Rasmussen nu er generalsekretær i Nato og har valgt som en af sine hovedopgaver at forbedre forholdet til Rusland.

Over for DR Nyheder lægger Dmitrij Medvedev op til blandt andet at drøfte Fogh Rasmussens tilbud om et fælles missilskjold med Rusland. Medvedev er dog skeptisk og siger: »Man kan ikke foreslå noget og så bagefter sige: ja, I kan stå et sted i baggården, vi finder noget til jer og foreslår jer det, og i mellemtiden øger vi vore missilforsvarsstyrker. Derfor er vi enten sammen eller også – I må ikke tage det ilde op – bliver vi blive nødt til at reagere på det på en eller anden måde.«

Medvedev har forslået en ny europæisk sikkerhedsstruktur, der nedtoner Nato's rolle. Det forslag har Nato hidtil stort set ignoreret, og Medvedev ventes heller ikke at få så meget ud af det i Danmark.

vibeke.sperling@pol.dk

Op- og nedture

Danmark og Rusland har haft diplomatiske forbindelser i 500 år, verdens ældste diplomatiske relationer.

De to lande »har formelt aldrig været i krig«. Det er ifølge Udenrigsministeriets hjemmeside set særsyn både i Østersøregionen og i verden.

Også før den russiske revolution i 1917 var der tætte politiske, kommercielle og kulturelle forbindelser mellem Danmark og Rusland.

Ingen sovjetisk eller russisk statsleder efter kommunismens fald har tidligere aflagt besøg i Danmark. Nikita Khrusjtjov var i 1964 på besøg som formand for Sovjetunionens Kommunistiske Parti.

2002: Daværende præsident Vladimir Putin aflyste et statsbesøg i Danmark i protest imod en tjetjensk verdenskongres i København, og at Danmark afviste udlevering af den tjetjenske eksilleder, Ahmed Sakajev, til Rusland.

Relationerne mellem Danmark og Rusland var efterfølgende på frysepunktet i over fem år, da Rusland især anklagede Danmark for at huse tjetjenere under et terrorangreb på et teater i Moskva.

Siden har Danmark oplevet et russisk udenrigsministerbesøg og haft to statsministerbesøg i Rusland. Senest mødte statsminister Lars Løkke Rasmussen sin russiske kollega, Vladimir Putin, i Skt. Petersborg 22. marts.

Kommentatorer i begge lande har fremhævet, at normaliseringen skyldes, at begge parter nu ser mere pragmatisk på hinanden med økonomisk samarbejde i højsædet.

Økonomi er også i højsædet for Medvedevs besøg. Han deltager onsdag i en stor dansk-russisk erhvervskonference.

Det spillede en stor rolle for normaliseringen, at Danmark som det første land underskrev en aftale om, at den russisk-tyske gasledning Nordstream kan gå igennem dansk farvand.

Gode vækstmuligheder for danske virksomheder i Rusland

Der er store uudnyttede muligheder for danske erhvervsliv i Rusland, siger erhvervsorganisationen DI's mand i Moskva.

VIBEKE SPERLING

Samhandelsrelationerne imellem Rusland og Danmark er vokset hurtigt de seneste år, men danske virksomheder »er alligevel ikke så godt med i Rusland som mange af de lande, vi normalt sammenligner os med«. Det siger Anders Bruhn, leder af erhvervsorganisationen DI's kontor i Moskva.

Dansk eksport til Rusland er bortset fra et fald i fjor steget med over 10 pct. årligt,

men ifølge beregninger fra Erhvervs- og Byggestyrelsen har danske virksomheder en uudnyttet eksportmulighed på næsten 40 procent, svarende til 3,2 milliarder kroner årligt.

»Der er stadig en vis skepsis over for det russiske marked, hvor det er en stor mundfuld at få lavet foderarbejdet. Men når det først er på plads, så kører det«, siger Anders Bruhn.

DI's mand i Moskva fremhæver, at bedringen af russisk økonomi i de seneste måneder har betydet et væsentlig bedre økonomisk humør i landet – også til gavn for danske virksomheder.

Hvad med de tekniske handelshindringer, som DI jo mener er en stor forhindring?

»Det kan være slemt, da der for eksempel kræves enormt meget dokumentation for at få de nødvendige tilladelser, for

toldbehandling osv. Der er ikke sket ret meget endnu, når det gælder lempelse af kravene«

Hvor stor en forhindring er den omfattende korruption i Rusland?

»Flere danske virksomheder har fået breve fra russiske myndigheder, der spørger dem, om de har været udsat for noget. Så russiske myndigheder optræder faktisk aktivt isid imod fænomenet nu.«

Svinekødet stadig i spidsen

Hvad afsætter danskernes bedst i Rusland?

»Det er stadig svinekødet, som ligger nummer et, men der er blandt andet enorme potentialer for produktionsteknologi på fødevarerområdet. På energiområdet må det siges, at hvis bare 30 procent af de russiske planer realiseres, er der rigtig meget at komme efter, for energite-

knologi er jo lig med energibesparelser – og der kan Danmark meget.«

Danske virksomheder lagde jo stort pres på, for at regeringen løste problemerne efter den tjetjenske verdenskongres i København i 2002, som fik daværende præsident Vladimir Putin til at aflyse sit besøg?

»I praksis betød det ikke meget for danske virksomheder, måske lidt ballade i tolden for nogle. Andre mærkede det slet ikke. Ministre og erhvervsfolk i Medvedevs delegation har netop til opgave at søge inspiration og partnerskaber for energieffektivitet.«

Andre eksperter fremhæver, at et af de store problemer for ikke bare danske virksomheder er Ruslands tilbøjelighed til at blande økonomi med politik. Her er Tyskland et af de allerbedste til at tackle det.

Novo Nordisk er blandt de danske virk-

somheder, som klarer sig godt på det russiske marked. Under Medvedevs besøg med en stor erhvervsdelegation ventes underskrevet en aftale om en meget stor Novo Nordisk-fabrik i Rusland, der skal producere insulin til det russiske marked. »Russerne er også meget interesserede i at få andre medicinalvirksomheder ind på sit marked«, siger Anders Bruhn.

I den russiske delegation er der blandt andet repræsentanter fra olieselskabet Lukoil, Investeringssenter for Energiebeparelse i Nisjnij Novgorod og Skt. Petersborgs energiselskab og repræsentanter for regionerne Perm og Stavropol Kraj.

Anders Bruhn ankom i går fra Moskva for at deltage i den dansk-russiske erhvervskonference i morgen. »Jeg er enormt spændt på, hvad der konkret kommer ud af den«, siger han.

Generalmajor og senioranalytiker ved Dansk Institut for Internationale Studier Karsten J. Møller skriver i en analyse af russisk økonomi op til statsbesøget:

»Såvel i Rusland som blandt vestlige eksperter betegner man ofte Rusland som »Russia Incorporated«. Dermed hentyder man til, at de russiske magthavere, den politisk-økonomiske elite, betragter Rusland som en gigantisk forretningskoncern – først og fremmest elitens koncern.«

Til spørgsmålet om præsident Dmitrij Medvedev ville være kommet på besøg, hvis Danmark ikke havde sagt ja til den russisk-tyske gasledning Nordstream gennem dansk farvand, siger Anders Bruhn: »Det ville han måske ikke. Men vi er jo pludselig blevet perlevenner.«

vibeke.sperling@pol.dk